
REPORT

TREĆA NACIONALNA KONFERENCIJA O SIGURNOSTI I KAKVOĆI PČELINJIH PROIZVODA – NOVI TRENDVI Opatija, Hrvatska, 22. ožujka 2013.

Konferenciju su organizirali Katedra za zdravstvenu ekologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, “Biopčele”, udruga za promociju i primjenu ekološke pčelarske etike i Centar za brdskoplaninsku poljoprivredu Primorsko-goranske županije.

Kako je i najavljeno, Konferencija se održavala na nacionalnoj razini, pri čemu se sa znanstvene, stručne, ekonomske, zakonodavne i proizvođačke razine raspravljalo o novim trendovima vezanima uz sigurnost, zdravstvenu ispravnost i kakvoću pčelinjih proizvoda i njihovih prerađevina na tržištu Republike Hrvatske.

Iako većina potrošača (pa i pripadnika regulatornih institucija) uglavnom percipira med kao jedini pčelinji proizvod, Konferencijom je vrlo jasno iskazana i istaknuta važnost svih pčelinjih proizvoda, pri čemu se, u odnosu na med, nimalo nije umanjivala važnost propolisa, pčelinjeg voska, peluda, matične mliječi i apitoksina (pčelinjeg otrova) te njihovih prerađevina. Naime, svi oni imaju važnu ulogu u raznim segmentima ljudske uporabe (medicinska, farmaceutska, prehrambena, tehnološka, kemijska, i sl.).

O značaju ovog skupa najviše govori činjenica da se održavao pod višestrukim institucionalnim pokroviteljstvom najrelevantnijih državnih tijela i institucija: Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske te Primorsko-goranske županije kao domaćinske županije.

Time se ova Konferencija prometnula u nacionalno znanstveno i stručno okupljanje iznimno značajno za proizvodne i zakonodavne aspekte koji definiraju odgovornost u tom izrazito važnom sektoru. To je posebno bilo vidljivo u svjetlu jasno potvrđenih

nadležnosti resornih ministarstva poljoprivrede i zdravstva Republike Hrvatske te znanstvenoistraživačke baze Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Potrebno je istaknuti i podršku koju je svojim institucionalnim pokroviteljstvom dodijelila tzv. proizvođačka i stručna “baza” odnosno Hrvatsko apiterapijsko društvo, Hrvatski pčelarski savez, domaćinska Pčelarska udruga “Učka” iz Opatije i Turistička zajednica Grada Opatije.

Na Konferenciji su se okupili izlagači iz redova ponajboljih stručnjaka, pripadnika akademske i stručne zajednice koji se po različitim osnovama bave valorizacijom sigurnosti i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda. U svojim su izlaganjima saželi vlastita iskustva i saznanja o najnovijim trendovima u sagledavanju višestruko raznolikih aspekata sigurnosti i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda.

Kao trajni pisani trag s Konferencije tiskan je Zbornik “Treće nacionalne konferencije o sigurnosti i kakvoći pčelinjih proizvoda – Novi trendovi” (ISBN 978-953-6384-9). U skladu sa zakonom i prema izdavačkoj praksi organizatora stavljen je na raspolaganje sveučilišnim knjižničnim centrima u Republici Hrvatskoj.

Tijekom Konferencije razvila se i vrlo intenzivna diskusija o raznim pitanjima iz domene valorizacije sigurnosti, analitičkih i proizvodnih aspekata vezanih uz osiguranje zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda i njihov učinak na zdravlje.

Vodeći se vlastitim (i inozemnim) iskustvima, uz puno uvažavanje stručnih i zakonodavnih smjernica, pokazalo se da se pod valorizacijom sigurnosti i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda podrazumijeva multidisciplinarnost i sveobuhvatnost u pristupu te cjelovita mobilizacija odgovornosti hrvatskoga proizvođačkog, stručnog i znanstvenog potencijala.

Kako bi se osiguralo da sigurnost pčelinjih proizvoda dobije još jasnije odrednice, sudionici Konferencije su tijekom rasprave vrlo jasno definirali te konsenzusom donijeli zaključke koji postavljaju

nove obveze i izazove pred spomenuti interesni i regulatorni hrvatski institucionalni okvir.

Zaključci “Treće nacionalne konferencije o sigurnosti i kakvoći pčelinjih proizvoda – Novi trendovi”, Opatija, 22.03.2013.:

1. Jasno je definirana potreba za daljnjim angažmanom na harmonizaciji odrednica kakvoće i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda uz poštivanje posebnih nacionalnih specifičnosti Republike Hrvatske.
2. Daje se posebno značenje nastavku procesa sustavne integracije dionika uključenih u stavljanje pčelinjih proizvoda na tržište Republike Hrvatske.
3. Naglašena je jasna potreba za sustavnim pristupom u identifikaciji izazova postavljenih pred hrvatske potencijale za proizvodnju pčelinjih proizvoda.
4. Uočena je potreba za daljnjim unapređenjem dijaloga između svih institucija involviranih u regulatorne procese vezane za zdravstvenu ispravnost i kakvoću pčelinjih proizvoda.
5. Naglašena je važnost sinteze regulatornih i kontrolnih mehanizama na svim razinama;
6. Jasno je upozoreno na potrebu da se ulože dodatni napor u razvoj institucionalnog praćenja sustava certificirane ekološke proizvodnje pčelinjih proizvoda, kojima bi se dostigao stupanj valorizacije što ga postižu njihovi ekvivalenti unutar Europske unije.
7. Potvrđen je značaj dodatnog unapređenja sustava kontrole i praćenja kakvoće u proizvodnji pčelinjih proizvoda te njihova stavljanja na tržište Republike Hrvatske.
8. Naglašena je važnost izrade preciznih mjera za poticanje konkurentnosti hrvatske proizvodnje pčelinjih proizvoda u tržišnoj utakmici Europske unije.
9. Definirana je potreba za daljnje unapređenje sustava razrade potpornih programa za olakšavanje tranzicije na tržište Europske unije.
10. Istaknuta je potreba za unapređenjem sustava samokontrole i sljedivosti u proizvodnji pčelinjih proizvoda, s osobitim naglaskom na jasno definiranu dobru proizvođačku odnosno pčelarsku praksu.
11. Daje se posebno značenje proizvodnji medno-propolisnih sirupa bez etanolne propolisne baze i dodanih konzervansa, u kojima med ima ulogu i prirodnog konzervansa.
12. Jasno je istaknuta potreba za podizanjem razine svijesti i za osiguranjem institucionalnih uvjeta kojima bi se pojave otuđenja pčelinjih zajednica svele na najmanju moguću mjeru.
13. Ukazano je na veliku važnost daljnjeg rada na unapređenju analitičkih postupaka za ustanovljavanje stupnja sigurnosti i zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda te je iskazana potreba za dodatnim naporima u provedbi aplikativnih znanstvenoistraživačkih projekata koji se temelje na kvalitativnim i sigurnosnim potencijalima pčelinjih proizvoda.

Dražen Lušić